



ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GAS 28-173-115/16

Warszawa, dnia 4 maja 2016 r.

RELANA
Rady Adwokackiej

06.05.2016

zobaczono

1886

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej

Pan Andrzej Zwara

Szanowny Panie Prezesie

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615 ze zm.) - poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Andrzej Gawron), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

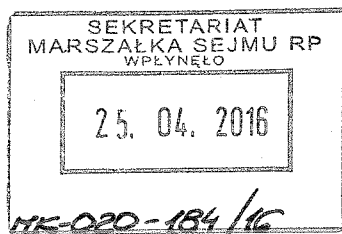


Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość

Warszawa, 25 kwietnia 2016 r.

**Grupa Posłów na Sejm RP
Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość**

**Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**



Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483) oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32 z późn. zm.) niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Pana posła Andrzeja Gawrona.

Ustawa
z dnia ...
o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2015 r. poz. 790 z późn. zm.) w art. 49 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych od dłużnika będącego podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą, wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności należnych dłużnikowi od Narodowego Funduszu Zdrowia lub skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż pięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.”

Art. 2.

Przepisy art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie do postępowań egzekucyjnych wszczętych od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Zagadnienia Ogólne

System finansowania świadczeń medycznych i działań leczniczych na podstawie kontraktów zawieranych przez podmioty lecznicze z Narodowym Funduszem Zdrowia, wycena części świadczeń zdrowotnych poniżej kosztów ich wytworzenia na co zwracało uwagę Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej w apelu do Ministra Zdrowia w sprawie wysokości opłat egzekucyjnych z dnia 5 sierpnia 2015r, problemy z właściwym zarządzaniem szpitalami - wszystkie te okoliczności składają się na narastające zadłużenie polskich szpitali. Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Ministerstwo Zdrowia zobowiązania Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w III kwartale 2015r. wyniosły 10.847,1 mln zł. Dynamiczna analiza stanu zadłużenia Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki zdrowotnej obrazuje, że stan zadłużenie tych podmiotów wykazuje tendencję do wzrostu. W 2007r. ogólne zadłużenie SP ZOZ-ów wynosiło 9.563,3 mln zł. Wobec tak wysokiego stopnia zadłużenia Polskiej Służby Zdrowia coraz istotniejszym staje się uregulowanie kosztów postępowań egzekucyjnych prowadzonych przeciwko szpitalom, zwłaszcza wobec faktu, iż zobowiązania już wymagalne od Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w III kwartale 2015r. wyniosły 2.049,1 mln zł (dane opublikowane przez Ministerstwo Zdrowia). Wobec ograniczonych środków na prowadzenie działalności, szpitale muszą liczyć się z koniecznością ponoszenia kosztów prowadzonych przeciwko nim postępowań egzekucyjnych, co w konsekwencji prowadzi do redukcji faktycznie dostępnych środków, które mogłyby być spożytkowane na leczenie pacjentów.

Uzasadnienie poszczególnych artykułów ustawy

Art. 1 .

W niniejszej ustawie planowane jest zredukowanie wysokości opłaty stosunkowej pobieranej w związku z egzekwowaniem kwot należnych od podmiotów leczniczych niebędących przedsiębiorcami uzyskanych w wyniku zajęcia wierzytelności w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz wyegzekwowanych z rachunków bankowych ww. podmiotów. Aktualnie obowiązujące przepisy określają, że wysokość opłaty stosunkowej

z tytułu przeprowadzonej egzekucji z wierzytelności należnych podmiotom leczniczym w Narodowym Funduszu Zdrowia wynosi 15% egzekwowanego świadczenia, jednak nie mniej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. W przypadku zajęcia rachunku bankowego ww. dłużnika opłata stosunkowa wynosi 8% egzekwowanego świadczenia jednak nie mniej niż 1/10 i nie więcej niż dziesięciokrotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Wobec takiego skonstruowania mechanizmu naliczania opłaty stosunkowej, może dojść do sytuacji w której w wyniku zajęcia w toczącym się postępowaniu egzekucyjnym wierzytelności dłużnika w Narodowym Funduszu Zdrowia wysokość opłaty egzekucyjnej może wynieść nawet ponad 100 tys. zł. Warto wskazać, iż prowadzenie postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przeciwko podmiotom leczniczym, najczęściej opiera się na zajęciu wierzytelności należnych podmiotowi leczniczemu niebędącemu przedsiębiorcą od Narodowego Funduszu Zdrowia oraz na zajęciu rachunków bankowych tegoż podmiotu. Tak prowadzone postępowanie egzekucyjne przybiera szczególną, „uproszczoną formę”, ponieważ organ egzekucyjny kierując egzekucję wyłącznie do wierzytelności w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz rachunku bankowego podmiotu leczniczego, może z dużym prawdopodobieństwem założyć, że egzekucja będzie skuteczna. Respektując konieczność ponoszenia opłaty stosunkowej związanej z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym, należy podkreślić, iż jej wysokość w stosunku do podmiotów leczniczych jest, w aktualnym stanie prawnym, niewspółmierna do wysiłku organu egzekucyjnego w postępowaniu.

Zmiana brzmienia art. 49 ust. 1., poprzez wskazanie zasad ustalania opłaty stosunkowej w postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych przeciwko podmiotom leczniczym niebędącym przedsiębiorcami, ma na celu ustalenie opłaty stosunkowej na poziomie adekwatnym do nakładu pracy komornika sądowego w toczącym się przeciwko podmiotowi leczniczemu postępowaniu egzekucyjnym oraz obniżenie obciążenia finansowego podmiotów leczniczych w toczącej się egzekucji.

Należy wskazać, iż ustawodawca ustanowił w ustępach 7-10 art. 49 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji mechanizm miarkowania opłaty stosunkowej, który wymaga złożenia przez dłużnika stosownego wniosku i powoduje inicjację postępowania sądowego w zakresie obniżenia tejże opłaty. Zdaniem wnioskodawców mechanizm miarkowania opłaty egzekucyjnej to, w przypadku podmiotów leczniczych niebędących

przedsiębiorcami, rozwiązanie połowiczne, prowadzące do składania przez te podmioty licznych wniosków o obniżenie opłaty stosunkowej, co z kolei absorbuje środki i czas systemu sądowego. W opinii wnioskodawców dzięki zmianie zasad ustalania opłaty stosunkowej liczba wniosków o obniżenie tejże opłaty może ulec redukcji.

Wnioskodawcy respektują założenia finansowania systemu komorniczego w Polsce, wyrażone w art. 34 i 35 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, jednak w nawiązaniu do opinii wyrażonej w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 10 września 2015r. sygn. pisma DB-4191-4/15 – odpowiedź na apel Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej, wnioskodawcy uznają argument jakoby wysokie stawki opłat egzekucyjnych miały służyć finansowaniu systemu komorniczego za niedopuszczalny w aspekcie opłat stosunkowych ponoszonych przez podmioty lecznicze niebędące przedsiębiorcami. Szczególna rola tych podmiotów oraz fakt, iż ich działalność nastawiona jest nie na zysk, a na skuteczne leczenie pacjentów, w obliczu trudnej sytuacji finansowej rzeczonych podmiotów wystarczająco uzasadniają, w opinii wnioskodawców proponowane zmiany.

Jednocześnie biorąc pod uwagę istotną rolę, jaką w utrzymaniu systemu egzekucji sądowej ma opłata egzekucyjna, wnioskodawcy proponują nowy mechanizm jej wyznaczania w sposób, który powinien być akceptowalny zarówno dla organu egzekucyjnego jak i dla zadłużonego podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą. Wskazanie w art. 1, niniejszej ustawy maksymalnej wysokości opłaty stosunkowej w wysokości pięciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, w założeniu wnioskodawców, ma spowodować, iż jej wysokość nie będzie li tylko symboliczna, lecz winna ona oddziaływać mobilizująco na podmioty zadłużone tak aby poprzez swą akceptowalną „dotkliwość”, były zdyscyplinowane w aspekcie planowania wydatków.

Zakres podmiotów, co do których będą miały zastosowanie nowe przepisy wyznacza definicja legalna podmiotów leczniczych niebędących przedsiębiorcami wyrażona w ustawie z dnia 15 kwietnia 2015r. o działalności leczniczej (Dz.U. 2011 Nr 112 poz. 654), tj. art. 2 ust. 1 pkt 4 powołanej wyżej ustawy. Takie doprecyzowanie kręgu podmiotów objętych nową regulacją wynika z trudnej sytuacji podmiotów leczniczych niebędących przedsiębiorcami tj. przede wszystkim Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. Jednocześnie należy stwierdzić, że nie występują

przesłanki aby proponowany mechanizm rozciągnąć także na podmioty lecznicze będące przedsiębiorcami i działające w warunkach rynkowych, mające na celu osiągnięcie zysku.

Podstawowa wysokość opłaty egzekucyjnej została określona w proponowanym zapisie jako 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia – rozwiązanie takie jest tożsame jak w przypadku zajęcia rachunku bankowego dłużnika. W uzasadnieniu postanowienia z dnia 17 stycznia 2014r. Sądu Okręgowego w Bydgoszczy sygn. akt II Cz 740/13, Sąd Okręgowy trafnie wskazał, iż egzekucja z wierzytelności należnych dłużnikowi we właściwym Oddziale Narodowego Funduszu Zdrowia zbliżona jest do egzekucji z rachunku bankowego. Minimalna wysokość opłaty egzekucyjnej została przyjęta *per analogam*, jak w przypadku skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego. Maksymalna wysokość opłaty stosunkowej w wypadku prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko podmiotowi leczniczemu niebędącemu przedsiębiorcą, została zaproponowana z uwzględnieniem faktycznego nakładu pracy komornika sądowego w postępowaniach przeciwko podmiotom leczniczym niebędącym przedsiębiorcami.

Art. 2.

Przepis art. 2, ma charakter przejściowy. Wnioskodawcy zdają sobie sprawę, że wprowadzenie zmiany w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji skutkowałoby nadmiernym obciążeniem organów egzekucyjnym w zakresie już toczących się postępowań, zarówno pod względem organizacyjnym jak i finansowym. Zachodziłaby wówczas konieczność ponownego przeliczania opłaty stosunkowej, co mogłoby generować koszty po stronie organów egzekucyjnych. Wobec tego nowe zasady naliczania opłaty egzekucyjnej będą miały zastosowanie do postępowań wszczętych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy

Art. 3.

Termin *vacatio legis*, wyznaczony przez wnioskodawców, ma umożliwić zapoznanie się przez organy egzekucyjne z nowymi regulacjami oraz sprawne wprowadzenie nowego mechanizmu naliczania opłaty stosunkowej. W opinii wnioskodawców termin 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy jest wystarczający dla podmiotów egzekucyjnych do zapoznania się z nową regulacją.

Ocena Skutków Regulacji

Stan zadłużenia podmiotów leczniczych niebędących przedsiębiorcami w Polsce jest problemem niezwykle złożonym i pogłębiającym się. Bezpośrednio regulacja obejmie około 1300 komorników sądowych oraz około 1.000 szpitali. Racjonalizacja wysokości opłaty stosunkowej w odniesieniu do podmiotów leczniczych pozwoli na zwiększenie faktycznie dostępnych środków, co może pozytywnie wpłynąć na jakość świadczonych usług medycznych. Konsekwencją wprowadzenia proponowanej nowelizacji będzie także odciążenie systemu sądowego poprzez redukcję wniosków o zmniejszenie opłaty stosunkowej pobieranej od podmiotów leczniczych.

Ponadto informujemy, iż projektowana regulacja wywoła pozytywne skutki społeczno-gospodarcze. Projekt jest zgodny z przepisami prawa europejskiego i nie powoduje kosztów dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.